

Plánované finanční prostředky na realizaci protidrogové politiky v r. 2014

Radě vlády pro koordinaci protidrogové politiky se předkládá materiál na základě usnesení vlády ČR č. 283 ze dne 18. dubna 2012 k Pravidlům financování protidrogové politiky (dále „Pravidla financování“). Podle Pravidel financování má Rada do konce února projednat návrhy na podporu projektů v dotačních řízeních ústředních orgánů státní správy. Návrhy dotací na r. 2014 dle jednotlivých resortů jsou uvedeny v příloze 1 tohoto materiálu. Dotační komise ministerstva zdravotnictví projedná konkrétní návrhy dotací ve dnech 10. a 11. března 2014. V příloze je proto uveden jen seznam projektů, které MZ plánuje pro r. 2014 podpořit bez konkrétního návrhu dotace. MZ bude o výsledcích jednání Dotační komise informovat přímo na jednání Rady.

Sekretariát Rady dále zjišťoval objem plánovaných celkových finančních prostředků na protidrogovou politiku na r. 2014. Protidrogová politika je financována ze státního a místních (krajských a obecních) rozpočtů. K zjištění veřejných výdajů plánovaných pro r. 2014 se jako zdroj dat využily kontaktní osoby na ministerstvech, které vyčíslily plánované finanční prostředky přímo na protidrogovou politiku. V případě krajů se tyto údaje zjišťovaly přes krajské protidrogové koordinátory. Plánované výdaje obcí na protidrogovou politiku nebylo možné k termínu zpracování této zprávy relevantně zjistit. Do termínu zpracování materiálu nebyly známy také plánované výdaje Národní protidrogové centrály.

Materiál obsahuje výdaje, které jsou ve státním rozpočtu označeny jako „program protidrogová politika“ nebo výdaje, které lze jednoznačně k realizaci protidrogové politiky přiřadit – jednoznačně je identifikovat dle cílové skupiny (např. u projektů podporovaných MPSV) nebo realizované činnosti (např. činnost NPC). Data jsou také zjistitelná z běžného výkaznictví výročních zpráv o činnosti úřadů, státního závěrečného účtu apod. Tento sběr dat o výdajích protidrogové politiky má své limity v tom, že obsahově může jít o různorodé typy výdajů (jen dotace na služby pro uživatele drog, jen mzdy pracovníků nebo pouze investice, v některých případech je to kombinace možných typů výdajů).

Financování protidrogové politiky ze státního rozpočtu

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) prostřednictvím Úřadu vlády ČR má celkem na svou činnost v r. 2014 alokováno 80,9 mil Kč, z toho 94,7 % výdajů (76,6 mil Kč) je alokováno na podporu služeb v oblasti prevence, harm-reduction, léčby a následné péče formou dotací. Oproti roku 2013 je to o 15,0 mil. Kč méně. Uvedených 15,0 mil. Kč bylo do rozpočtu RVKPP dodatečně převedeno v průběhu r. 2013 ministerstvem financí na podporu služeb pro

uživatelé drog a patologické hráče. Zbývá část alokovaných finančních prostředků jde na činnost sekretariátu RVKPP včetně výdajů Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (NMS), které jsou pro r. 2014 naplánovány ve výši 4,3 mil. Kč.

Náklady Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v oblasti protidrogové politiky tvoří dotace na programy primární prevence (11,4 mil. Kč) a na koordinaci oblasti primární prevence, zabezpečení procesu standardizace a certifikace v oblasti primární prevence je alokováno 1,2 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) nemá ve svém rozpočtu položku na program protidrogové politiky, ale poskytuje dotace službám, jejichž cílovou skupinou jsou osoby ohrožené užíváním návykových látek nebo na nich závislé. U výdajů MPSV jde výlučně o dotace na uvedené služby. Pro r. 2014 MPSV na tyto služby alokovalo celkem 111,8 mil. Kč, což je o 17,5 mil. Kč více než v r. 2013. Tento rozdíl je zapříčiněn především meziročním navýšením celkového disponibilního objemu financí na sociální služby ze státního rozpočtu. MPSV v rámci cílové skupiny uživatelů návykových látek poskytuje dále dotace i domovům se zvláštním režimem, tyto však nejsou započítány do specifických výdajů na protidrogovou politiku. Pro r. 2014 alokovalo MPSV na tyto služby necelých 30,0 mil. Kč.

Ministerstvo zdravotnictví (MZ) plánuje v r. 2014 spolufinancovat částkou 15,0 mil. Kč projekty zaměřené na léčbu osob závislých na návykových látkách (AT ordinace, substituční léčba, detoxifikace, ústavní léčba), v oblasti harm reduction nákup zdravotnického materiálu pro kontaktní centra a terénní programy. Mimo rozpočtovou položku „protidrogová politika“ má MZ alokováno v dalším dotačním programu Národní program zdraví – projekty podpory zdraví částkou 170 tis. Kč. Jde o projekty zaměřené na prevenci užívání tabáku a alkoholu. Na výzkum a vývoj v oblasti užívání návykových látek je alokováno 7,7 mil. Kč.

Ministerstvo spravedlnosti (MS) alokovalo pro r. 2014 na protidrogovou politiku celkem 7,8 mil. Kč. Z toho Justiční akademie využila 270 tis. Kč převážně na semináře zaměřené na protidrogovou politiku Vězeňské služby; na dotace NNO poskytujícím služby ve vězeňství se vyčlenilo 3,5 mil. Kč; na činnost Vězeňské služby ČR především v oblasti léčby a sociálního začleňování vězňů a v oblasti snižování dostupnosti drog ve věznicích 4,0 mil. Kč (zde došlo k ponížení výdajů na tyto činnosti Vězeňské služby, v r. 2013 výdaje na tuto oblast činily 9,9 mil. Kč.); na Institut pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP) 75 tis. Kč.

Ministerstvo zahraničních věcí (MZV) nemá ve svém rozpočtu položku „protidrogová politika“ a dlouhodobě nevykazovalo žádné finanční prostředky alokované na tuto oblast. Pro r. 2014 vyčlenila Česká rozvojová agentura 4,0 mil. Kč na dotační titul Drogová prevence v Afganistánu.

Ministerstvo obrany (MO) alokovalo na rezortní program protidrogové politiky celkem 317,9 tis. Kč. V rámci Programu protidrogové politiky – realizace projektů- je s částkou 65 tis. Kč plánováno na

nákup detekčních prostředků pro Vojenskou policii na podporu její preventivní činnosti a 144,9 tis. Kč je vyčleněno na projekty organizačních celků MO podle jejich aktuálních potřeb (zabezpečení vzdělávacích aktivit - přednášky, semináře v oblasti protidrogové politiky, nákup odborné literatury pro pracovníky zabezpečující preventivní aktivity, nákup detekčních přístrojů k orientačním zkouškám na alkohol a OPL apod.). V rámci Projektu vzdělávání v oblasti protidrogové politiky je 84 tis. Kč navrženo na centrálně zabezpečované vzdělávací aktivity podle požadavků organizačních celků MO a dále 24 tis. Kč na nákup odborné literatury pro lektory prevence a na pracoviště informačních zdrojů Agentury personalistiky AČR.

Na realizaci protidrogové politiky se mimo jiné významnou měrou podílejí specializované složky orgánů vymáhání práva. Patří sem Celní protidrogová jednotka, která je součástí Generálního ředitelství cel a Národní protidrogová centrála Služby Kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (NPC), která je součástí ministerstva vnitra. Na jejich činnost není vyčleněna samostatná rozpočtová položka/program protidrogové politiky, tj. nedají se zjistit ze státního závěrečného účtu. Výdaje na činnost jsou zjišťovány přímo od těchto institucí, přičemž vykazované údaje o výdajích nemají jednotnou metodiku.

Celní protidrogová jednotka vyčlenila na r. 2014 na protidrogovou politiku finanční prostředky ve výši 3,8 mil. Kč investičních výdajů spojených s odhalováním nelegální přepravy omamných a psychotropních látek a prekurzorů drog. Do těchto výdajů nejsou započteny výdaje na mzdy pracovníků Celní protidrogové jednotky nebo běžné provozní výdaje.

Naproti tomu Národní protidrogová centrála do výdajů na protidrogovou politiku neuvádí investiční (kapitálové) výdaje, ale mzdy pracovníků, ostatní běžné výdaje a provozní výdaje NPC. Plánovaná výše finančních prostředků pro rok 2014 nebyla v čase zpracování zprávy známá.

Tabulka 1: Plánované výdaje na protidrogovou politiku ze státního rozpočtu podle rezortů v r. 2013 a 2014 v tis. Kč

Instituce	2013	2014
RVKPP	95 950	80 912
MŠMT	11 700	12 587
MPSV	94 289	111 794
MZ	22 427	22 893
MS	9 600	7 845
MO	431	318
MV	5 000*	0
MZV	0	4 000
GŘC	1 700	3 750
NPC	124 300	...
Celkem	365 397	...

* MV s ohledem na razantní nárůst výroby a distribuce drog v pohraničí s Německem vyhlásilo mimořádný dotační program Prevence drogové kriminality v pohraničí s alokovanou částkou 5 mil. Kč. Tento dotační titul pro rok 2014 nepokračuje.

Tabulka 2. Plánované výše dotačních titulů na síť služeb prevence a léčby pro uživatele drog v r. 2013 a 2014 v tis. Kč

Instituce	2013	2014
RVKPP	91 350	76 631
MZ	15 227*	15 170**
MSMT	10 500	11 437
MPSV	94 300	111 794
MS	3 300	3 500
MV	5 000	0
Celkem	219 677	218 532

* z toho 227 tis Kč bylo plánováno na projekty zaměřené na prevenci užívání tabáku a alkoholu

** z toho 170 tis Kč je plánováno na projekty zaměřené na prevenci užívání tabáku a alkoholu

Tabulka 3. Přehled plánované výše podpory sítě služeb ze státního rozpočtu dle typů služeb v r. 2014 v tis. Kč

	RVKPP	MZ	MŠMT	MPSV	MS	Celkem
Prevence	1 297	170	9 451	–	–	10 918
Harm-reduction	43 881	3 000	–	62 485	–	109 366
Detoxifikace	–	4 100	–	227	–	4 327
Ambulantní a substituční léčba	6 717	6 300	–	10 550	–	23 567
Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba	–	1 600	–	700	–	2 300
Ambulantní doléčování	5 181	–	–	18 839	–	24 020
Rezidenční péče v terapeutické komunitě	17 611	–	–	16 782	–	34 393
Sociální rehabilitace	–	–	–	1 247	–	1 247
Služby poskytované NNO ve vězení	935	–	–	964	3 500	5 399
Ostatní*	1 009	–	1 986	–	–	2 995
Celkem	76 631	15 170	11 437	111 794**	3 500	218 532

*Jde o projekty nezařazené jako: podpora internetového poradenství, podpory projektů zaměřených na šíření informací např. časopisy, konference, vzdělávání apod.

** MPSV navíc podporuje domovy se zvláštním režimem ve výši 29 956 tis. Kč.

Financování z rozpočtů krajů

Rozpočty krajů se na celkových zjištěných výdajích na protidrogovou politiku podílí přibližně 30 % a obce přibližně 10–11 %. Plánované výdaje obcí na protidrogovou politiku nebylo možné k termínu zpracování této zprávy relevantně zjistit.

Středočeský kraj pro r. 2014 po několika letech plánuje otevření dotačního titulu pro projekty protidrogové politiky v objemu 6 mil. Kč. V Ústeckém kraji z uváděného plánovaného objemu finančních prostředků (3,1 mil. Kč v tab. 4) je 1,0 mil. Kč ještě v jednání – jedná se o vyjednávání dofinancování protidrogových služeb z krajského rozpočtu.

V r. 2014 plánují kraje alokovat na protidrogovou politiku o 15,3 mil. Kč víc jako v r. 2013. V r. 2013 plánovaná výše prostředků činila 160,6 mil. Kč, v r. 2014 jde o částku 175,9 mil. Kč, z toho 43,7 % (tj. 76,9 mil. Kč) je vyčleněno na provoz záchytných protialkoholních stanic.

Tabulka 4: Plánované výdaje na protidrogovou politiku z rozpočtů krajů v r. 2013 a 2014 v tis. Kč.

Kraj	2013	2014	
	Kraj celkem	Kraj celkem	z toho záchytná stanice
Praha	54 000	56 500	11 500
Středočeský	5 670	11 700	4 500
Jihočeský	9 100	9 500	2 000
Plzeňský	5 809	6 640	2 439
Karlovarský	5 805	5 250	4 000
Ústecký	2 680	3 060	–
Liberecký	8 230	8 300	5 000
Královehradecký	6 300	9 700*	6 000
Pardubický	6 037	6 300	5 300
Vysočina	11 400	11 000	5 000
Jihomoravský	16 832	17 557	7 057
Olomoucký	8 799	8 749	6 099
Zlínský*	7 750	7 850	6 000
Moravskoslezský	12 180	13 800	12 000
Celkem	160 592	175 906	76 895

* Do výdajů Královehradeckého kraje nejsou započteny výdaje kraje na domov se zvláštním režimem Domov Dolní Zámek v Teplicích nad Metují ve výši 4 300 tis. Kč. Tyto výdaje se dlouhodobě do výdajů na protidrogovou politiku nezapočítávají.

Závěr

Vzhledem k neúplným údajům o plánovaných výdajích na protidrogovou politiku některých institucí nelze odhadnou celkovou výši výdajů na realizaci protidrogové politiky ze státního rozpočtu na r. 2014. Na síť služeb prevence a léčby pro uživatele drog je ze státního rozpočtu celkem vyčleněno o 1,1 mil. Kč méně než v r. 2013, celkem tedy 218,5 mil. Kč.

V r. 2014 plánují kraje alokovat na protidrogovou politiku o 15 mil. Kč víc jako v r. 2013. V r. 2013 plánovaná výše prostředků činila 160,6 mil. Kč, v r. 2014 jde o částku 175,9 mil. Kč, z toho 43,7 % (tj. 76,9 mil. Kč) je vyčleněno na provoz záchytných protialkoholních stanic.
